Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 480/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Suomen varautumisesta yhteisvaluutta euron kaatumiseen ja euroalueen hajoamiseen

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sanna Antikaisen/ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 480/2020 vp:

> *Miten Suomi on varautunut euroalueen hajoamiseen ja yhteisvaluutan kaatumiseen,*
> *paljonko Suomi on kaiken kaikkiaan valmis tukemaan muita EU-maita tukien ja takauksien muodossa,*
> *millä tavalla on oikeudenmukaista sysätä kymmenienmiljardien eurojen velkataakkaa tulevien sukupolvien maksettavaksi ja*
> *mikäli EU tai euroalue hajoaa tai jokin jäsenmaa eroaa, kuinka yhteisvastuullisesti mahdollisesti otettu velka tullaan jakamaan?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitusohjelman mukaisesti Suomi on sitoutunut euroalueen jäsenyyteen ja vakaus- ja kasvusopimukseen. Suomi osallistuu aktiivisesti ja suhtautuu avoimesti EMU:n kehittämiseen korostaen, että kullakin jäsenmaalla on ensisijainen vastuu omasta taloudestaan. Suomi toimii aktiivisesti pankkiunionin viimeistelemiseksi ottaen huomioon pankkien riskitasot.

Hallitus ylläpitää tilannekuvaa Suomen taloudellisista riskeistä ja vastuista liittyen Euroopan Unioniin ja talous- ja rahaliittoon. Toimivaltaiset viranomaiset vastaavat lainsäädännön säännösten ja määräysten perusteella omalla toiminnallaan siitä, että riskienhallinta esimerkiksi luottolaitoksissa on riittävää. Toimivaltaiset viranomaiset myös seuraavat riskejä, jotka kohdistuvat etenkin rahoitusvakauteen ja maksujärjestelmien toimintaan. Valtioneuvosto on toimittanut eduskunnalle erillisen ajantasaisen selvityksen unioniin liittyvistä taloudellisista riskeistä ja vastuista.

Julkisen talouden kestävyyden varmistaminen on hallituksen keskeinen tavoite ja hallitus ryhtyy koronakriisin elpymisvaiheen jälkeen tasapainottaviin finanssipoliittisiin toimenpiteisiin. Hallitus pyrkii luomaan kestävää kasvua, jotta julkisen talouden velkasuhde saadaan uskottavasti vakautettua ja laskuun keskipitkällä aikavälillä. Vahva julkinen talous on kansalaisten paras turva. Rakenteelliset uudistukset ja tuottavuuskasvu ovat keskiössä, kun tulevista toimista sovitaan. Erityistä huomiota on kiinnitettävä työmarkkinoiden toimintaedellytysten parantamiseen. Olennaista on varmistaa, että finanssipolitiikan ura on uskottava ja että budjettivarat käytetään järkevästi ja tarkkaillaan myös vaihtotasetta. Suomen maksutase on onneksi vielä melko vahva. Finanssipolitiikan pidemmän aikavälin haasteena ovat toki tulevat hoivamenot ja eläkemenot. Hallitus arvioi

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 480/2020 vp

finanssipoliittisessa päätöksenteossaan myös sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden toteutumista.

Jos EU tai euroalue hajoaa tai jokin jäsenmaa eroaa unionista, unionin ulkoinen velka jakaantuu ensisijaisesti velvoitteiden osalta unioniin jäävien jäsenvaltioiden vastuulle pro rata –periaatteella. Unionilla tietenkin täytyy olla oikeus periä oikeutettuja saataviaan takautuvasti unionista mahdollisesti eronneilta jäsenvaltioilta. Jäsenvaltio, joka päättää erota, ilmoittaa aikomuksestaan Eurooppa-neuvostolle. Unioni neuvottelee ja tekee kyseisen jäsenvaltion kanssa sopimuksen eroamiseen sovellettavista yksityiskohtaisista määräyksistä Eurooppa-neuvoston antamien suuntaviivojen perusteella ja ottaen huomioon puitteet, jotka sääntelevät kyseisen valtion myöhempiä suhteita unioniin. Euroalueen hajoamiseen tai siitä eroamiseen ei ole olemassa mitään erillissäänteyä EU:n perussopimuksissa. Jos EU hajoaa kokonaisuudessaan, kyseessä olisi ennen näkemätön kansainvälisoikeudellinen – ja poliittinen tilanne, jossa unionin ulkoiset velvoitteet tultaisiin arvioimaan varmastikin erikseen hallitusten välisissä neuvotteluissa.

Hallitus ei valmistele EU:sta tai eurosta eroamista.

Helsingissä 30.6.2020

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen